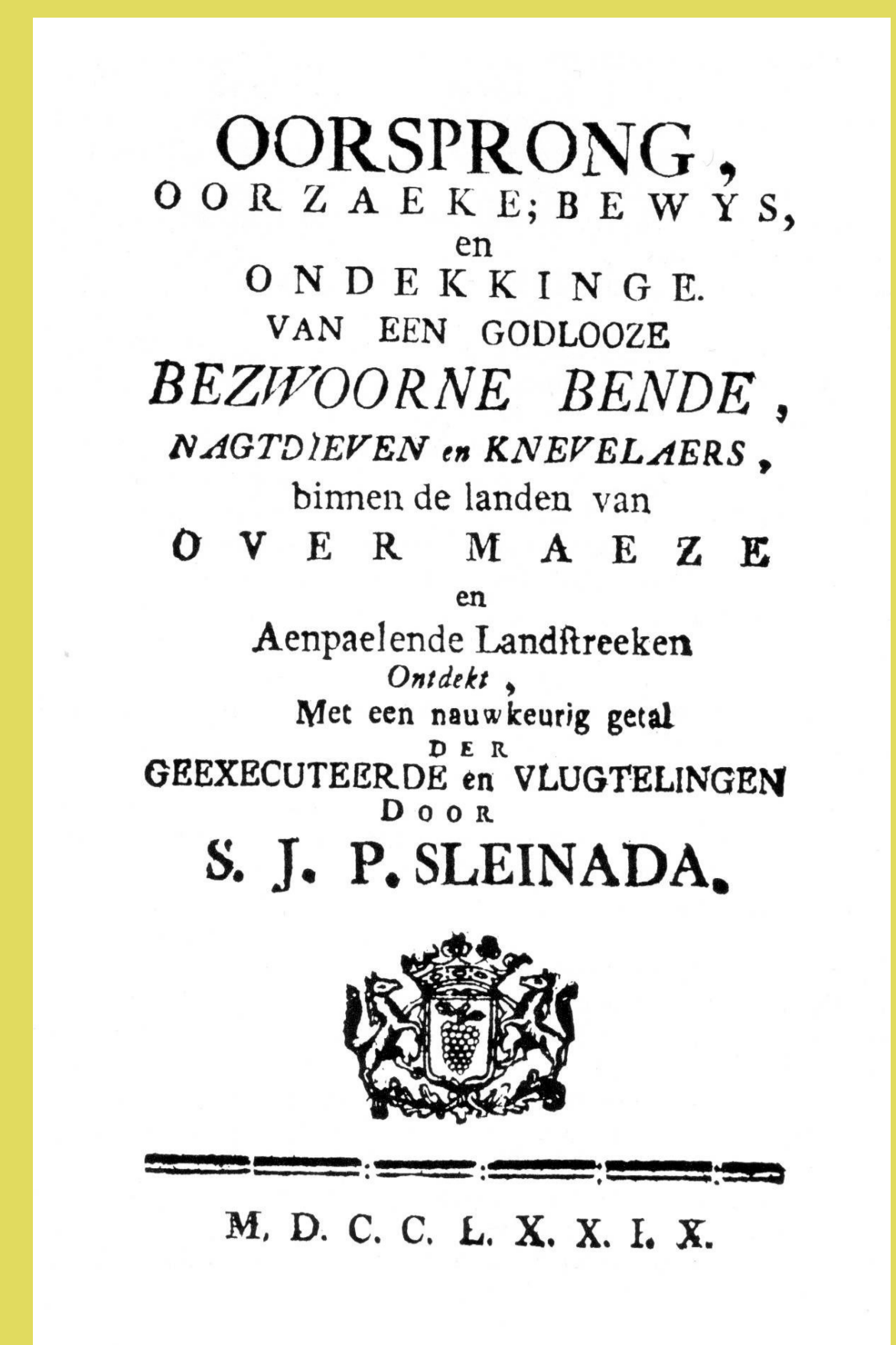

Sleinada

In 1779 verscheen in Maastricht een “gering werkje” met een lange titel:

OORSPRONG, OORZAEKE; BEWYS, en ONDEKKINGE VAN EEN GODLOZE BEZWOORNE BENDE, NAGTDIEVEN EN KNEVELAERS, ...

De schrijver, S.J.P. Sleinada zegt afkomstig te zijn uit Meyland, doch verbonden met de streek te zijn en dat hij geen “kladderadatsch” schrijft. Pas medio 19de eeuw wordt de schrijver achter dit pseudoniem herkend: pastoor Jan Arnold Daniëls van Schaesberg.

Daniëls is op 2 september 1738 geboren en gedoopt in Hoensbroek; zijn ouderlijk huis lag aan wat nu de Sleinadastraat heet; toen een karrespoor vanaf de Hoofdstraat. Hij studeert Godgeleerdheid aan het seminarie te Roermond en is in 1763 tot priester gewijd. Daarna is hij kapelaan in Hoensbroek en vanaf 1772 pastoor in Schaesberg, waar hij in 1799 overlijdt.

Het boekje geeft een goede kijk in de gedachtewereld van de bovenlaag van de toenmalige samenleving: men was er stellig van overtuigd dat de bokkenrijders schuldig waren.

De auteur stelt: als er van de 30 veroordeelden misschien 20 nodig zijn geweest om de inbraken te plegen en 10 zeggen onschuldig te zijn, dan moeten we niet de schurken geloven maar de rechters. Ze moeten gestraft! Aan het eind van het boek wordt Daniëls wat milder: laat de meelopers heropvoeden en hard werken of in de gevangenis. Maar toch: de echte misdadigers moeten aan de galg.

De betekenis van het boekje is groot, hoewel nauwelijks verkrijgbaar, wordt het toch door schrijvers tot ver in de 20ste eeuw gebruikt als leidraad voor historische werken over bokkenrijders. Inclusief de gewoonte om bokkenrijders niet bij de familienaam te noemen, maar de voor-

naam plus de eerste letter van de familienaam; of via hun bijnaam. Sleinada wilde de families de schande besparen. Hij schrijft het boekje uit boosheid over de teloorgang en de verloedering van de mooie landen van Overmaas.

Het boekje is opgedragen aan de drossaards en schouten, maar geeft de clerus en moderne filosofen (zoals Voltaire) er flink van langs.

*Meer weten over de geschiedenis van de Bokkenrijders?
Kom naar de studiezaal van Rijckheyt in Heerlen.*

www.rijckheyt.nl

